



| | |
|--|----|
| 1. KATSAUS VUOTEEN 2006 | 3 |
| 2. NÄYTTELYTOIMINTA | 3 |
| 2.1 Kävijämäärät | 4 |
| 2.2 Näyttelyjulkaisut | 4 |
| 2.3 Taidemuseo.fi -lehti | 4 |
| 3. MUSEOPEDAGOGIA | 4 |
| 3.1 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena | 4 |
| 3.2 Oheisohjelmat | 5 |
| 3.3 Painotuotteet | 5 |
| 3.4 Saavutettavuus | 5 |
| 3.5 Opastukset ja työpajat | 6 |
| 3.6 Asiakaspalaute | 6 |
| 4. KOKOELMATOIMINTA | 6 |
| 4.1 Uudet hankinnat | 6 |
| 4.2 Teosten talletukset ja lainat muille näyttelyjärjestäjille | 6 |
| 4.3 Kokoelmakonservointi | 7 |
| 4.4 Kuvaus, kuva-arkisto ja kuvien digitointi | 7 |
| 5. JULKISET VEISTOKSET | 7 |
| 5.1 Taidemuseon omat hankkeet | 7 |
| 5.2 Lahjoitukset ja deponoinnit | 8 |
| 5.3 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat | 8 |
| 5.4 Ulkoveistosten ylläpito ja huolto | 8 |
| 5.5 Veistokset internetissä ja copyright | 9 |
| 6. ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA | 9 |
| 6.1 Yliopisto – ammattikorkeakouluyhteistyö | 9 |
| 7. HALLINTO | 9 |
| 7.1 Henkilöstö | 9 |
| 7.2 Talous | 10 |
| 7.3 Johtokunta | 10 |
| LIITTEET | |
| LIITE 1 Näyttelyt, oheisohjelmat ja työpajat 2006 | |
| LIITE 2 Toiminnalliset suoritteet, vertailutaulukko vuosilta 2002–2006 | |
| LIITE 3 Henkilöstö 2006 | |
| LIITE 4 Taidemuseon määrärahan käyttö 2006 | |
| LIITE 5 Taidemuseon investointimäärärahan käyttö 31.12.2006 sekä määrärahan käytön vertailutaulukko vuosilta 2002–2006 | |

Kuvaoikeudet:

- s. 3 Keskellä: Ivironin Jumalanäiti (Portaitissa) © Valtion historiallinen museo, Moskova
- s. 4 Vas: Kauneus ja lohtu, 2006 © Ylva Holländer
- s. 6 Oik: Rama ja bubu -esitys © Helsingin kaupunginteatteri
- s.11 Siunausristi, 1707, © Ivironin luostari, Athos
- s.12 Pyhät Makkabealaiset, © Pantokratorin luostari, Athos
- s. 13 Yllä: Karin Mamma Anderson, We work so closely without even knowing it, 2005 © Karin Mamma Anderson
Alla: Punainen ja valkoinen, 2005 © Risto Suomi, kuva: Museokuva
- s.14 Yllä: Heta Kuchka, I would tell Nanny Joyce all my secrets, Sarjasta "Mitä jos...", 2006 © Heta Kuchka
Alla: Tom of Finland, Kasvot, 1983 © Suontaustan museo, Eura, kuva: Jussi Tiainen
- s. 15 © Kalle Lampela © Kari Lampela © Mikko Hintz © Adel Abidin

Muut kuvat: © Helsingin kaupungin taidemuseo

1. KATSAUS VUOTEEN 2006

Taidemuseo on saavuttanut pääkaupunkiseudun museoiden joukossa oman erityisen asemansa julkisen kokoelman luojana ja näyttelyiden järjestäjänä. Museon näyttelytoiminta ja sen profiili tunnetaan sekä kotimaassa että kansainvälisellä tasolla. Myös museopedagogian kehittäjänä maassamme taidemuseolla on merkittävä asema.

Näyttelyohjelmistossa ovat vaihdelleet edelleen suomalaiset ja kansainväliset näyttelyt, jotka ovat esitelleet sekä vanhaa että uudempaa taidetta. Haastavan ja monipuolisen näyttelytarjonnan avulla on haluttu esitellä yleisölle erilaisia näkökulmia ympäröivään maailmaan ja saada taide kaikkien ryhmien ulottuville. Vuoden 2006 aikana tavoitettiin jälleen täysin uusia kävijäryhmiä. Kesällä käyttöön otettu ilmainen sisäänpääsy perjantaisin toi näyttelyt myös taloudellisesti saavutettaviksi.

Kampin alueen lopullinen valmistuminen on myös nostanut Tennispalatsin kävijämääriä huomattavasti. Tennispalatsin ennätyksen rikkoi syksyn aikana *Athos – Luostarielämää Pyhällä Vuorella* -näyttely, jossa kävijöitä oli kaikkiaan 94 297 joista 2006 puolella 73 122. Kampin alueen valmistumiseen panostettiin. Tennispalatsissa keskitettiin resurssit vuoden aikana vain kahteen suurnäyttelyyn: syksyllä *Athos* ja ennen sitä *India Express – Pyhä ja populaaria*. Molemmat näyttelyt tuotettiin itse laajana kansainvälisenä yhteistyönä.

Vuosi 2006 oli museopedagogialle suuri haaste. Monipuolisten näyttelyiden taustojen ja viestin esitleminen yleisölle tekstein ja oheisohjelmin vaati laajaa perehtymistä erilaisiin kulttuureihin ja eri aikakausien suomalaiseen ja kansainväliseen taiteeseen. Myös uudet kävijäryhmät ja kasvaneet kävijämäärät lisäsivät museopedagogian työpanosta vuoden aikana.

Opastuksien määrä oli näyttelyiden suosion takia vuonna 2006 ennätyksellinen, 1073 opastusta, ja opastokoulutukseen panostettiin merkittävästi. Lisäksi käyttöön otettiin uusia pedagogisia keinoja, mm. iPod-ääniopaslaitteet.

Näyttelytilojen fyysiseen saavutettavuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota mm. toteuttamalla Tennispalatsissa uudet opasteet. Niiden parantamista jatketaan vuonna 2007.

Kokoelmat karttuivat 127 teoksella. Lahjoituksena saatiin 14 teosta, prosenttirahahankkeita valmistui viisi ja useita julkisia veistoksia sijoitettiin paikoilleen. Lahjoituksena saatiin *Yrittäjä*-veistos, deponointina kaksi teosta.

Julkaisutoiminta oli vilkasta. Taidemuseo.fi -lehteä ilmestyi kaksi numeroa, näyttelyluetteloita julkaistiin kolme ja pedagogisia julkaisuja yksi.

Museon tilakysymys nousi keskeiseksi ongelmaksi vuoden 2006 aikana. Toimistotilojen sijaitseminen kahdessa eri paikassa kaukana toisistaan on vaikeuttanut toimintaa usean vuoden ajan. Vuoden lopulla saatiin sopimus tilojen vuokraamisesta Tennispalatsin vierestä Graniittitalosta. Kokoelmien, arkiston ja hallinnon muutto Yrjönkadulta toteutetaan vuoden 2007 puolella.

2. NÄYTTELYTOIMINTA

Taidemuseolla on laaja kotimainen ja kansainvälinen suhdeverkosto, jonka avulla pystytään toteuttamaan yhteistyössä muiden taidelaitosten kanssa merkittäviäkin näyttelyitä. Näihin kuuluivat vuonna 2006 *India Express* ja ennen kaikkea *Athos*, joista molemmat olivat esillä Tennispalatsissa ja sen molemmissa kerroksissa.

India Express – Pyhä ja populaaria tarjosi tilaisuuden perehtyä intialaisten nykyaikalaisten teoksiin, populaarikuvastoon ja vanhaan taiteeseen yhdistävänä tekijänä jumaltarustojen kuvastot. Näyttelystä osa jatkoi Ranskaan ja osa tulee esille Tukholmaan 2007. Projekti toteutettiin lukuisten eurooppalaisten museoiden ja intialaisten asiantuntijoiden myötävaikutuksella.

Museon historian suurin satsaus oli *Athos – Luostarielämää Pyhällä Vuorella*. Ortodoksiseen uskontoon keskittynyt näyttely kattoi ajallisesti lähes tuhat vuotta ja esitteli kreikkalaiseen Athos-luostariyhteisöön liittyvää taidetta ja sakraaliesineistöä. Athos-yhteisöstä saadut lainat olivat ensimmäistä kertaa esillä Kreikan rajojen





ulkopuolella. Yhteistyötä museon itse tuottamassa historiallisesti merkittävässä näyttelyssä tehtiin Athos-luostareiden lisäksi lukuisten eurooppalaisten museoiden kanssa.

Meilahden taidemuseossa oli vuoden aikana neljä näyttelyä, joissa keskityttiin suomalaiseen ja pohjoismaiseen taiteeseen. Museon perusta, Bäcksbäckan kokoelma, löysi uusia kävijöitä; näyttelyn saavutettavuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Omista kokoelmista lähti liikkeelle myös kesän suosittu *Hevosvoimaa*-näyttely, johon lainattiin lisäksi teoksia lukuisista muista suomalaisista museoista ja kokoelmista. Syksyllä esiteltiin vuoden nuoren taiteilijan Heta Kuchkan tuotantoa. Pohjoismaisen nykytaiteen viimeisimpiin virtauksiin keskityttiin kevään Carnegie Art Award -katsaus, joka Meilahden ohella kiersi muita pohjoismaita.

Kluuvin galleriassa nähtiin vuoden aikana 15 näyttelyä. Pääpaino oli edelleen nuorten suomalaistaiteilijoiden teoksissa. Heinäkuussa Kluuvissa oli poikkeuksellisesti maksullinen näyttely; kansainvälisesti tunnetun, suomalaisyntyisen Tom of Finlandin taidetta.

Näyttelyitä järjestettiin vuoden 2006 aikana Tennispalatsissa kaksi ja Meilahdessa neljä näyttelyä sekä Kluuvin galleriassa 15. Näyttelyohjelma, oheisohjelmat ja työpajat on koottu liitteeseen (LIITE 1).

2.1 Kävijämäärät

Athos-näyttely houkutteli Tennispalatsiin ennätysyleisön, kaikkiaan 94 297 kävijää (vuoden 2006 puolella 74 122), joista 41 % oli ensimmäistä kertaa Taidemuseo Tennispalatsissa. Tennispalatsissa kävi kaikkiaan 102 850, Taidemuseo Meilahdessa 23 063 kävijää ja Kluuvin galleriassa 10 845 kävijää. Yhteensä vuonna 2006 kävijöitä oli 136 758. Kävijätavoite 130 000 saavutettiin.

2.2 Näyttelyjulkaisut

Näyttelyluetteloita tuotettiin itse kolme eli näyttelyistä *Hevosvoimaa*, *India Express* ja *Athos*, joka julkistettiin vuoden 2007 puolella. Muiden näyttelyiden luettelot saatiin joko kansainvälisiltä tai kotimaisilta yhteistyö-

kumppaneilta. Pedagoginen osasto toteutti *India Express* -näyttelyyn julkaisun *Puhutteko Intiaa?*

2.3 Taidemuseo.fi -lehti

Taidemuseo.fi -lehti ilmestyi vuonna 2006 näyttelyohjelmiston takia poikkeuksellisesti vain kaksi kertaa totutun kolmen sijaan. Lehdessä kerrotaan taidemuseon toiminnan eri alueista; kokoelmista ja näyttelyistä julkiseen taiteeseen. Pääteemat liittyivät näyttelyihin, kevään numerossa perehdyttiin erityisesti intialaiseen taiteeseen ja kulttuuriin, syksyllä puolestaan syvennettiin ortodoksisuuteen taiteen ja historian kautta.

Lehteä jaettiin ilmaiseksi museon omissa toimipisteissä, kaupungin kirjastoissa, infopisteissä ja muissa laitoksissa sekä neljällä metroasemalla. Lehden painokset olivat 20 000 kpl. Lisäksi Athos-numerosta otettiin 10 000 kappaletta lisäpainos.

3. MUSEOPEDAGOGIA

Helsingin kaupungin taidemuseossa museopedagogia on mukana näyttelyiden eri vaiheissa niiden suunnittelusta toteutukseen. Tavoitteena on tarjota yleisölle mielekkäitä näyttelykokonaisuuksia, joissa on tarjolla sopivassa suhteessa tietoa, toimintaa ja oheisohjelmia taiteen tulkinnan apuvälineiksi.

Vuonna 2006 museopedagogiaan siirtyi hallinnosta yksi työntekijä. Näin saatiin parannettua opastuksiin ja työpajoihin liittyvää asiakaspalvelua.

3.1 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena

Museopedagoginen osasto vastasi taidemuseon kaikkien näyttelyiden teksti-informaation laatimisesta. Näyttelyiden yhteyteen järjestettiin monipuolisia työpajoja, opastuksia sekä erilaisia tapahtumia ja näyttelyiden teemaa syventäviä esityksiä. Opettajille järjestettiin sekä kevät- että syyskaudella nk. OPE-info, jossa opettajille tiedotettiin taidemuseon näyttelyohjelmasta ja jaettiin näyttelyihin liittyvää materiaalia.

3.2 Oheisohjelmat

Taidemuseo Tennispalatsissa oli esillä kaksi suurnäyttelyä, *India Express* ja *Athos – Luostarielämää Pyhällä Vuorella*. Molempiin liittyi runsaasti oheisohjelmaa, josta erityisesti esiin nousivat erilaiset esitykset.

India Express-näyttelyn aikaan museon lämpiöön rakennettiin hindulainen paviljonki näyttämöksi, jossa nähtiin koko perheen satunäytelmä *Prinssi Rama ja Babu*. Näytelmän tarina perustui vanhaan hindulaiseen eepokseen, Ramayanaan. Esitys tuotettiin yhteistyössä Helsingin Kaupunginteatterin kanssa.

India Expressiin liittyi myös Vuosaaren yhteiskoulun oppilaiden toteuttama Bollywood-tyylinen speaktaakkeli *Käärmeprinssi*. Esitystä tehtiin kevään mittaan museolehtorin ohjaamana prosessina, jonka aikana oppilaat tekivät itse esiintymispukuja ja rekvisiittaa, katsoivat Bollywood-elokuvia ja opettelivat bollywoodilaisia tanssiskelmia. Esitys oli yhteistyöprojekti Annantalon taidekeskuksen sekä Taidemuseo Tennispalatsin naapurin, Kulttuurien museon kanssa, jossa oli esillä niin ikään Intia-aiheinen näyttely, *Jäljet johtavat Intiaan*.

Lisäksi *India Expressin* aikana taidemuseossa kaikuivat intialaiset sävelet niin perinteisemmän *Shankara*-yhtyeen kuin tanssimusiikkia soittaneen *Dj Soman* esittämienä. Shama Dikshit esitti yleisölle Bollywood-tansseja ja oli myös vetämässä tanssikurssia työopajassa.

Athos-näyttelyn kirkkosalimaisissa puitteissa kuultiin *Ortofonian* bysanttilaista laulumusiikkia sekä ortodoksisista joulumusiikkia *Kamarikuoro Kampin laulun* esittämänä. Professori Aune Jääskisen 700-luvun teksteistä kokoama draamaesitys kirkon kuvariidasta oli Tennispalatsissa yleisömenestys.

3.3 Painotuotteet

Vuonna 2006 pedagoginen osasto tuotti yhden pedagogisen julkaisun *Puhuteko Intiaa?*, joka taustoitti *India Express*-näyttelyn maailmaa kertomalla tiiviisti ja helposti omaksuttavalla tavalla perusasioita Intiasta, sen kulttuurista ja yhteiskunnasta. Julkaisussa vuorottelivat

eri aiheisiin orientoivat hauskat muutaman ruudun sarakuvat ja informatiiviset lyhyet tekstit. Julkaisu painettiin Ulkoministeriön *Aasiaan!*-kampanjan tuella.

Ohjelmisto-oesitteitä tehtiin 2 kpl:

- *India Express*-näyttelyn oheistapahtumat

- *Athos*-näyttelyn oheistapahtumat

Erilaisia tapahtumia varten tehtiin julisteita ja käsiohjelmaa.

3.4 Saavutettavuus

Helsingin kaupungin taidemuseo kehittää jatkuvasti saavutettavuuttaan. Museoon tuleminen ja näyttelyihin tutustuminen pyritään tekemään erilaisille yleisöille mahdollisimman helpoksi ja antoisaksi. Näyttelyihin halutaan houkutellessa myös sellaisia yleisöryhmiä, jotka helposti jäävät taiteesta ja kulttuurista syrjään.

Merkittävä parannus saavutettavuuteen oli vuonna 2006 aloitettu ilmaispäiväkäytäntö. Taidemuseo Tennispalatsiin, Taidemuseo Meilahden sekä Kluuvien gallerian maksullisiin näyttelyihin on perjantaisin ilmainen sisäänpääsy. Uusi käytäntö on kerännyt paljon kiitosta ja tuonut museoihin uutta yleisöä.

Toinen kaikkia museokävijöitä palveleva uudistus oli Tennispalatsin julkisten tilojen opasteiden uusiminen, joka käynnistettiin yhteistyössä Kulttuurien museon ja Finnkinon kanssa. Opasteet asennetaan paikalleen kevään 2007 kuluessa.

Sekä Taidemuseo Tennispalatsin että Taidemuseo Meilahden saavutettavuutta parannettiin hankkimalla museoiden asiakaspalvelupisteisiin siirrettävät induktiosilmukat sekä ”kommunikaattorit”, heikkokuuloisia asiakkaita palvelevat kuulemisen apuvälineet.

Pedagogisessa toiminnassa kiinnitettiin huomiota erityisesti näkövammaisen yleisön palveluun. Oppaat saivat koulutusta kuvailevien ja moniaististen opastusten pitämisessä. Bäcksbäckin taidekokoelman teoksista teetettiin pistekirjoitustekstejä ja kohokuvia. Moniaistisilla opastuksilla teoksia lähestyttiin esim. tuoksujen avulla sekä veistoksia koskettelemalla. Myös *India Express* ja *Athos*-näyttelyihin tuotettiin samantyyppistä materiaalia.



Athos – Luostarielämää Pyhällä Vuorella -näyttelyyn tarjottiin myös viittomakielelle tulkattuja yleisöopastuksia, joita pitivät Humanistisen ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden tulkkiopiskelijat.

3.5 Opastukset ja työpajat

Tennispalatsin ja Meilahden näyttelyihin järjestettiin runsaasti erilaisia opastuksia ja työpajoja. Opastuksista huolehti vuoden aikana 10 opasta, työpajoista museolehtoreiden lisäksi 3 tuntipalkalla toimivaa ohjaajaa sekä *Athos*-näyttelyn ikonimaalauskurssilla ja -demonstraatioilla aihepiiriin erikoistuneet maalarit.

Taidemuseossa järjestettiin näkökulmaopastuksia, joita pitivät näyttelyiden vastuuhenkilöt tai ulkopuoliset asiantuntijat. Ilmaisia yleisöopastuksia pidettiin Tennispalatsissa 3 kertaa ja Meilahdessa 2 kertaa viikossa. Ruotsinkielisiä opastuksia oli Tennispalatsissa 2 kertaa kuussa, ja Meilahdessa kerran kuussa. Opastuksia saattoi myös tilata muina aikoina eri maksusta. Niin ikään yhteistyökumppanien tilaisuuksissa järjestettiin opastettuja kierroksia.

Yhteensä opastuksia oli *Athos*-näyttelyn runsaasta kysynnästä seurannut ennätykselliset 1073 kpl, näistä aikuisryhmille tilattuja opastuksia oli 443 kpl ja yleisöopastuksia 342 kpl. Koululaisryhmille pidettiin opastuksia myös erittäin runsaasti, yhteensä 288 kpl.

Työpajoja järjestettiin Tennispalatsissa ja Meilahdessa koululais- ja päiväkotiryhmille, yksittäisille museokävijöille ja tapahtumapäivien yhteydessä. Työpajoja pidettiin eniten *India Express*, *Hevosvoimaa* ja *Athos*-näyttelyjen yhteydessä, yhteensä 183 kpl, joista 131 kpl oli koululaisryhmille. Lisäksi aikuisikäikäviijöille järjestettiin kaksi ikonimaalauksen syventävää kurssia, jotka sisälsivät useita opetuskertoja. Kaikkiin työpajoihin osallistui yhteensä noin 3000 kävijää.

3.6 Asiakaspalaute

Kävijätutkimusten avulla kerättiin jälleen vuonna 2006 tietoa näyttelykävijöistä ja heidän näkemyksistään. Tulokset valottivat kävijöiden profiilia sekä näyttelykäyn-

nin motiivia, kestoa ja laatua. Kävijäpalautteen avulla pyritään kehittämään asiakaspalvelua ja näyttelykäynnin kokonaiskokemusta. Tutkimukset käytiin läpi sekä näyttelytyöryhmässä että asiakaspalveluhenkilökunnan kanssa.

Kävijätutkimuksia tehtiin kahteen näyttelyyn liittyen: Taidemuseo Meilahden *Hevosvoimaa*-näyttelystä ja Tennispalatsin *Athos*-näyttelystä. Lisäksi Humanistinen ammattikorkeakoulu tutki oppilastyönä ilmaisen sisäänpääsyn vaikutuksia museokäynteihin Taidemuseo Meilahdessa Heta Kuchkan näyttelyn aikana. Tämän tutkimuksen tulokset analysoidaan vasta huhtikuussa 2007.

Asiakaspalautetta kerättiin lisäksi kaikista näyttelyistä palautelaatikoihin ja palautekirjoihin. Myös internetin kautta oli mahdollisuus antaa palautetta.

4. KOKOELMATOIMINTA

4.1 Uudet hankinnat

Vuonna 2006 hankittiin karttuvan kokoelmien määrärahoilla 93 teosta. Teokset olivat pääosin maalauksia, grafiikkaa ja piirustuksia. Lisäksi kokoelmiin liitettiin joitakuuta lahjoituksia.

4.2 Teosten talletukset ja lainat muille näyttelyjärjestäjille

Uusia taideteostalletuksia tehtiin 16:een eri kohteeseen. Yhteensä talletettiin 75 teosta. Erityyppisiä talletuskohteita olivat mm. ylipormestarin virka-asunto Aleksanterinkadulla, Talous- ja suunnittelukeskuksen taloushallintopalvelun uudet tilat Merihaassa, Sturenkadun työterveyskeskus sekä Sosiaalivirastoon kuuluva Sofian vuorovaikutusyksikkö, joka on varhaisten vuorovaikutushäiriöiden tutkimus- ja hoitopaikka helsinkiläisille vauvaperheille. Vuoden lopussa käynnistettiin kattava talletuspaikkakartoitus kaupungin pääomakirjanpitoon kuuluvan taideteosrekisterin tietojen tarkistamiseksi. Virastoihin, kouluihin, sairaaloihin, jne. yhteensä noin 300 eri kohteeseen on sijoitettuna yli 3500 taidemuseon kokoelmiin kuuluvaa taideteosta.



Kaupungin virastoissa ja laitoksissa oli tänäkin vuonna huomattava määrä organisaatiomuutoksia ja muuttoja, joista esimerkkinä toukokuussa 2006 toimintansa aloittanut kaupungin hallintokeskus sekä sen seurauksena kaupungintalon sisäinen uudelleenjärjestely. Taidemuseo vastaa virastoissa olevien taideteosten muutoista ja välivarastoinnista. Taidemuseon henkilökunta huolehtii vuosittain satojen teosten turvallisesta siirrosta ja jälleensijoittelusta. Tässä yhteydessä teokset konservoidaan tarvittaessa.

Vuonna 2006 muille museoille ja instituutioille lainattiin 28:aan eri näyttelyyn yhteensä 54 teosta. Suomen ulkopuolella lainaajia olivat Malmö Konstmuseum ja Eskilstuna Konstmuseum Ruotsissa, Kunstforeningen Gl Strand Tanskassa, Slovak National Gallery Slovakiassa sekä Artium Basque Museum Centre of Contemporary Art Espanjassa.

Edellisvuosien tapaan vastattiin museoilta, tutkijoilta sekä yksityisiltä henkilöiltä tulleisiin lukuisiin kyselyihin.

Mediataiteen ja av-materiaalin dokumentointiin ja säilyttämiseen liittyvä projekti jatkui koko vuoden.

Taidemuseo oli mukana pilottimuseona haastatteluprojektissa, joka liittyi vuonna 2005 alkaneeseen valtakunnalliseen museohistoriahankkeeseen. Tässä yhteydessä aloitettiin taidemuseon omaan henkilökuntaan kuuluvien museoammattien edustajien muistitiedon kerääminen.

4.3 Kokoelmakonservointi

Kokoelmakonservointi huolehtii taidemuseon teosten ylläpidosta ja konservoinnista. Koska osa teoksista on jo sangen vanhoja, joudutaan teosten konservoinnissa jatkuvasti tekemään vaikeita päätöksiä töiden tärkeysjärjestyksestä. Vuonna 2006 keskityttiin talletus- ja lainatoiminnan lisäksi konservointikäytäntöjen luomiseen prosenttirahateoksissa.

Meilahden varasto järjestettiin uudelleen kokoelmittain. Varaston parannusta suunniteltiin vetorituloiden ja hyllystöjen osalta, tämä toteutetaan vuonna 2007.

Talletustöiden konservointi ylipäättään painottui jälleen virastojen remonttien ja muuttojen yhteyteen. Julkisia taideteoksia konservoitiin mm. Riistavuoren vanhainkodissa, Auringonpilkku-päiväkodissa Vuosaaressa ja Merituulen päiväkodissa Herttoniemessä. Paperipohjaisten teosten konservointi painottui lahjoituskokoelmiin. Lahjoituskokoelmista konservoitiin 14 teosta ja näistä pääosa Beckerin kokoelmasta. Museolle lahjoitettiin myös uusia teoksia, joista osa konservoitiin. Kokoelmakonservaattorit osallistuivat myös *Athos*-näyttelyn töiden konservointitarkastuksiin. Projektityönä konservoitiin Tehtaankadun ala-asteen kipsiveistoksia.

4.4 Kuvaus, kuva-arkisto ja kuvien digitointi

Alkuvuodesta kuvattiin lähinnä omien kokoelmien teoksia. Kesällä ja syksyllä valokuvaajia työllistivät *Athos*-näyttelyn teoksien kuvaaminen ja kuvankäsittely näyttelyluetteloa varten. Elokuussa kuvausten painotus oli uusien hankintojen kuvauksessa sekä Kontulassa että Tennispalatsissa. Mahdollisuuksien mukaan kuvattiin talletettavia ja lainaan lähteviä teoksia sekä näyttelyripostuksia koko vuoden ajan.

Digikuvaukselle laadittiin toimintaperiaatteita ja kuvapankin käyttöä kehitettiin. Tamun kuvatietokantaa kartutettiin pitkästä aikaa. Kuvainat hoidettiin valtaosin sähköisesti.

5. JULKISET VEISTOKSET

Vuonna 2006 taidemuseo oli mukana useiden julkiseen tilaan sijoitettavien taideteosten valmistelussa ja toteutuksessa. Taidemuseo toimi hankkeesta riippuen tilaajana, lahjoituksen tai deponoinnin valmistelijana tai taiteilijavalintaan ja toteutukseen liittyvänä asiantuntijana.

5.1 Taidemuseon omat hankkeet

Taidemuseolla on käytössään julkiseen taiteeseen varatut määrärahat, joita käytetään ensisijaisesti ulkotilaan sijoitettaviin teoksiin. Useimmiten teokset ovat varta vasten sijoituspaikkaansa suunniteltuja teoksia, jotka ovat syntyneet luonnosmenettelyn pohjalta.

Vuonna 2006 valmistui harvinaisen monta ulko- ja sisätiloihin sijoitettua teosta: Taiteilija Miina Äkkijyrkän, vuonna 2004 hankittu, autopellistä valmistettu, kahden veistoksen kokonaisuus *Joy*, joka sijoitettiin Sörnäisiin, taiteilija Gun Holmströmin interaktiivinen veistos *Omfalomiini* pystytettiin Vesalan Rekipellonpuistoon, Ars Fennica palkitun taiteilija Kimmo Schroderuksen teräksinen *Kuru* Itäkeskuksen Tallinnanaukiolle sekä taiteilija Hannele Kylänpään veistoskokonaisuus *Vedet* Helsingin Veden pääkonttorin edustalle Ilmalaan. Tämän lisäksi taidemuseo toteutti Pohjois-Haagan ala-asteelle taiteilija Markus Rissasen maalauskokonaisuuden *Kertaamus*.

Vuoden 2005 puolelle hankitut teokset sijoitettiin seuraavasti: taiteilija Maria Dunckerin graniittinen veistos *Liian painava vieras* Annantalon taidekeskuksen edustalle, taiteilija Kirsi Kaulasen vanerista ja paperista tehty *Iso tyttö* Annantalon taidekeskuksen portaikkoon sekä taiteilija Tiina Ketaran muovikuulista ja siimasta rakennettu *Ihotta* Pohjois-Haagan kirjastoon.

Vireillä ja toteutusvaiheessa oli lisäksi useita julkiseen tilaan sijoitettavia, taidemuseon rahoittamia teoshankkeita, joiden valmistuminen ajoittuu seuraaville vuosille.

5.2 Lahjoitukset ja deponoinnit

Vuonna 2006 taidemuseo vastaanotti yhden keskeisen lahjoituksen: ruotsalaisen taiteilijan Eva Löfdahlin *Yrittäjä*-veistoksen, joka syyskuussa pystytettiin Nalinkka-aukiolle Kamppiin harvinaislaatuiseen suuren mediatapahtuman säestämänä. Tämän lisäksi kaupunki vastaanotti kaksi deponointiteosta: Pro Artibus -säätiön *Oasen/Keidas* Arabianrantaan sekä Eduskunnan lisärakennuksen edustalle sijoitettu Eila Hiltusen veistos *Menneet ritarit*. Lahjoitushankkeissa taidemuseo toimii asiantuntijana, lausunnonantajana sekä teoksen vastaanottajana hankkeen toteutuessa. Deponoinnin osalta rooli on varsin samanlainen, mutta teoksen omistus ja ylläpitovastuu jää deponoijalle.

5.3 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat

Helsingin kaupungin omien julkisten rakennushankkeiden budjeteista käytetään yksi prosentti taidehankintoihin. Ympäristökohteissa (kadut ja puistot) on käytettävissä rakennuttajan ja taidemuseon keskinäisten neuvottelujen mukainen summa. Rakennushanke voi myös olla peruskorjaus. Taidemuseo toimii näissä hankkeissa asiantuntijana ja eri osapuolten välisen yhteistyön koordinoijana. Teokset liitetään valmistuttuaan taidemuseon kokoelmiin.

Taidemuseon kokoelmiin liitettiin vuoden 2006 aikana viisi prosenttirahoin kustannettua, julkisiin rakennuksiin tai katutilaan sijoitettua tilausteosta. Kallion virastotaloon toteutetut kolme teoskokonaisuutta olivat: taiteilija Jukka Lehtisen suuri teräsveistos *Hedelmäpuu*, taiteilija Petri Makkosen maalaussarja *Toiset kerrokset* pohjakerroksen aulaan ja taiteilija Minna Heikinahon valokuvasarjat *Kaupunkimaiset* yläkerroksiin.

Kasarmintorille valmistui yhteistyönä rakennusviraston katuosaston kanssa toteutettu taiteilija Jukka Tuomisen tärkeinen *Silmä* sekä Hesperian sairaalan rakennus nro 32:n parvekkeisiin liittyvä taiteilija Pauno Pohjolaisten suurikokoinen teräs- ja alumiiniteos *Elämän virta*.

Taidemuseon ja rakennusviraston yhteistyö on tärkeää

julkisten taideteosten toteutuksessa. Virastot ovat säännöllisessä yhteydenpidossa keskenään ja hankkeiden läpiviennissä on käytössä valmiiksi hiotut toimintatavat. Merkittäviä hankkeita on vireillä ja käynnissä myös ympäristörakentamisen puolella, esimerkkinä Salmisaaren toimistoalueen ja Eiranrannan taidehankkeet.

5.4 Ulkoveistosten ylläpito ja huolto

Veistoksia huolletaan vuosittain. Vuonna 2006 huollettiin edellisenä kesänä konservoitu J.V. Snellmanin patsas Suomen Pankin aukiolla, Eduskuntatalon läheisyyden valtiomiesmuistomerkit Svinhufvud, Ståhlberg, Kyösti Kallio ja Risto Ryti sekä Esplanadin puiston veistokset, Aleksis Kiven patsas Rautatientorilla, J. af Lindforsin rintakuva Talvipuutarhassa, Maila Talvion muistomerkki *Itämeren tytär* Meilahdessa, Merenkulkijoiden muistomerkkin pronssiosat Kaivopuistossa, UKK-muistomerkkin vesiallas sekä Tapio Junnon *Aistit*-veistos.

Kolmikulmapuiston peruskorjauksen tieltä turvaan siirrettiin Yrjö Liipolan *Tellervo*-patsas, joka myös konservoitiin. Tasavallan presidentti Tarja Halonen kunnioitti läsnäolollaan *Työläisäiti*-patsaan 10-vuotisjuhlaa Äitienpäivänä Työläisäidin puistossa Alppiharjussa. Juhlia varten Panu Patomäen veistämä patsas sai erityishuollon sekä kallioleikkaukseen kiinnitetyn informatiivisen messinkikyltin.

Veistosten ylläpitoon kuuluu myös huolehtia akuuttien vaurioiden ja töhryjen poistamisesta. Itäkeskuksen Tallinnan aukion *Kuru*-veistoksen pintaa pitkin pulpuavan veden ruostuminen ja terästeoksen värjäytyminen melko pian julkistamisen jälkeen johtui ilmeisesti vesijärjestelmän viallisesta tai vääränlaisesta venttiilistä. Veistos saatiin puhdistettua ja venttiili vaihdettua. Useasta teoksesta korjailtiin ilkeväntekojen jälkiä.

Veistokset ovat ilahduttavasti yhä enenevässä määrin erilaisten tilaisuuksien pitopaikkoja. Pesuritualeja ja muita tapahtumia julkisiin veistoksiin liittyen oli edellisten vuosien tapaan lukuisia, suuri osa niistä säännöllisesti vuosittain toistuvia. Yksittäisistä tapahtumista mainittakoon EU:n aloitteesta ja samanaikaisesti myös muissa Euroopan pääkaupungeissa järjestetty ilmaston





muutokseen liittyvä CHANGE-kampanja, joka Helsingissä järjestettiin J. L. Runebergin patsaalla Esplanadilla.

Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa on vaihdettu kokemuksia ja viritelty yhteistyötä julkisen taiteen ylläpitoon ja huoltoon liittyvissä käytännöissä.

5.5 Veistokset internetissä ja copyright

Taidemuseon internetin veistossivustoa päivitetään ja kehitetään jatkuvasti informatiivisemmaksi ja käytäjäystävällisemmäksi. Sivuille lisätään kaupunkikuvaan ilmestyneet uudet julkiset teokset. Sieltä löytyvät myös omat vireillä olevat hankkeet, joista johtokunta on tehnyt päätöksen. Kuvasto ry:n kanssa on sovittu erikseen internetissä olevien veistuskuvien tekijänoikeuksien korvauksista. Kaupunkimittausosaston kanssa valmistellaan uutta sopimusta karttojen käytöstä nettisivuilla.

6. ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Helsingin kaupungin taidemuseo on Uudenmaan maakunnan aluetaidemuseo. Perustoimintojen ohella taidemuseo on valtakunnallisessa taidemuseokentässä erikoistunut erityisesti julkisen taiteen hankintaan ja ylläpitoon liittyviin kysymyksiin. Taidemuseo on konsultoinneissaan jakanut tietoa mm. Helsingin kaupungin prosenttirahakäytännöistä.

Alueellisen toiminnan kehittämisessä taidemuseo toimii läheisessä yhteistyössä Valtion taidemuseon kehittämissyksikön Kehyksen ja maan toisten aluetaidemuseoiden kanssa. Kaupunginmuseon kanssa on aloitettu yhteistyö kokoelmakeskuksen suunnitteluun liittyen.

Espoon taidemuseon kanssa on jatkettu TAMU-taidemuseojärjestelmän ja siihen liittyvän ulkoveistosrekisterin kehittämistyötä.

6.1 Yliopisto- ja ammattikorkeakoulu yhteistyö

Taidemuseo on järjestänyt harjoittelupaikkoja Helsingin yliopiston taidehistorianlaitoksen ja Vantaan Evtekin konservattorikoulujen opiskelijoille. Harjoit-

telijoita on ollut museopedagogiikassa, kokoelmissa ja konservoinnissa.

Helsingin yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen kanssa aloitettiin yhteistyö Havis Amandaan liittyvän lakitusperinteen kartoittamisessa.

Vuoden 2006 toiminnalliset suoritteet ja vertailu vuosiin 2002–2005 on esitetty liitteessä (LIITE 2).

7. HALLINTO

7.1 Henkilöstö

Taidemuseon palveluksessa vuoden 2006 aikana oli yhteensä 112 palkansaajaa. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli 59. Vakinaisen henkilökunnan lisäksi määräaikaissa erimittaisissa sijaisuuksissa oli 9 henkilöä, projekteissa työskenteli 24 ja harjoittelijoina 2 henkilöä. Työllistämistukeen perustuvassa työssä oli vuoden aikana kaikkiaan 23 henkilöä ja siviilipalvelusta oli suorittamassa 4 miestä. Naisten osuus henkilökunnasta oli 52,6 % ja miehiä oli 47,4 %.

Vuodelle 2006 saatiin kaksi uutta vakanssia, markkinointisihteeri ja museoavustaja ja vakanssien lukumäärä nousi 58:een.

Henkilötyöpanokseksi saadaan keskimäärin 70,41, kun palvelussuhdepäivistä vähennetään 3715 poissaolopäivää. Laskennassa ovat mukana seuraavat poissaolot: sairauspoissaolot 1223 päivää, palkalliset työ- ja virkavapaat 24 päivää, palkattomat vapaat 717 päivää ja perhevapaat 1751 päivää (sisältää äitiys- ja vanhempainvapaat sekä hoitovapaat).

Henkilökunta osallistui vuoden 2006 aikana koulutukseen yhteensä 231 päivänä ja vetäytyi pohtimaan toimintojen kehittämistä 13 päivänä.

Henkilöstön määrän kehitys on liitteenä (LIITE 3).

7.2 Talous

Taidemuseolla on kaksi sitovaa tavoitetta, toimintakate ja näyttelyiden määrä. Vuonna 2006 jouduttiin esittämään käyttömenojen määrärahan ylittämistä 200 000 eurolla. *Athos*-näyttelyn kuljetuskustannukset nelinkertaistuivat taidemuseosta riippumattomista ja ennakoinnattomista syistä. Suositun näyttelyn lipputulotkaan eivät kattaneet näitä kustannuksia. Määrärahan ylityssesitys hyväksyttiin ja nettobudjetoidun yksikön toteuma oli 100 %.

Taidemuseon kokoelmien uushankintamäärärahat käytettiin suunnitelmien mukaisesti ja toteuma oli 99,6 %. Julkisten taideteosten hankintaan saatiin 35 000 euron lisämääräraha ja toteuma oli 92,4 %. Kun taidemuseon muutto ei toteutunut ennakoidulla tavalla, jäi muun irtaimen omaisuuden hankintojen toteuma 60 prosenttiin.

Taidemuseon toiminnassa ei ole erotettavissa merkittäviä ympäristönsuojeluun liittyviä kustannuseriä.

Näyttelyiden määrä on toinen sitova tavoite. Vuonna 2006 tavoite oli poikkeuksellisesti vain 21, mikä johtui siitä, että Tennispalatsissa järjestettiin kaksi suurta itse tuotettua näyttelyä. *Athos* ja *Intia Express*, jotka käsittivät museon molemmat kerrokset. Sitova tavoite toteutui. Yleensä Tennispalatsissa on vuosittain 4-6 näyttelyä.

Vuoden 2006 määrärahojen käyttö (LIITE 4) ja taidemuseon investointimäärärahan käyttö 31.12.2006 sekä määrärahan käytön vertailutaulukko vuosilta 2002–2006 (LIITE 5) liitteessä.

7.3 Johtokunta

Johtosäännön mukaisesti Helsingin kaupungin taidemuseon johtokunta ja sen alainen Helsingin kaupungin taidemuseo vastaavat kaupungin kuvataidepolitiikasta ja taidemuseotoiminnasta sekä muista niille määrättyistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta kokoontui 9 kertaa ja teki 95 päätöstä.

Johtokunnat jäsenet olivat:

Pj. Mikko Vanni
Raimo Häyrinen
Kristiina Cleve
Hilkka Eklund
Sebastian Sass
Sari Nokkanen
Ville Tuominen
Kauko Aaltonen
Heini Röyskö

vj. Kimmo Metsä
vj. Tiina Salo
vj. Ritva Rautio
vj. Leena Paasivuori
vj. Tapani Salonen
vj. Marjatta Maala Nieminen
vj. Harri Immonen
vj. Anneli Hagner
vj. Samuli Rissanen

Kaupunginhallituksen edustajana oli Osku Pajamäki.



TENNISPALATSI

INDIA EXPRESS – Pyhää ja populaaria
2.3.–23.7.2006

Kävijöitä 23 407



Hanuman-jumala, tuntematon taiteilija, painokuva.

India Express -näyttely oli sukellus miljardin asukkaan myyttiseen Intiaan. Näyttelyssä tutkittiin Intian taiteen mytologisia piirteitä pyhän ja populaarin yhdistymistä. Näyttelyssä oli esillä populaareja painokuvia, palvottuja alttariveistoksia, suosittuja sarjakuvia, uusia ja vanhoja käärimaalauksia, painettuja ja käsinmaalattuja Bollywood-julisteita, nykytaidetta, valokuvia ja dokumenttifilmejä. Näyttely oli esillä molemmissa kerroksissa.

India Express -näyttelyn lähtökohtana oli delhiläisen professorin Jyotindra Jainin kuratoima ”näyttely näyttelyssä” *Intian populaarikulttuuri*. Näyttelyn muissa osioissa olivat asiantuntijoina ja toteuttajina: kolkatalainen valokuvaaja Dev Nayak ja käsityöläistäiteilijät Jitendra Nath & Paul Sons (Durga-alttari), galleristi Peter Nagy (nykytaide), Balkrishna studio (käsinmaalatut elokuvajulisteet), keräilijä Carsten Davidsen ja elokuvakriitikko Amrit Gangar (Intialainen elokuva ja Bollywood). Näyttelyn kokonaissuunnittelusta vastasivat intendentti Erja Pusa ja amanuensi Sointu Fritze. Näyttelyn yhteistyökumppani oli Matkatoimisto Oy Ebookers Finland Ltd. Lainoja näyttelyyn saatiin mm. Kööpenhaminan Nationalmuseumista, Lontoon Victoria & Albert Museumista, Magnum Photo -kuvatoimistosta ja useilta yksityisiltä taiteilijoilta ja keräilijöiltä.

OHEISOHJELMAT JA TYÖPAJAT

- Bollywood 4.-5.3.
- Holi –värin juhla 18.-19.3.
- Tanssia ja musiikkia Intiasta 6.-7.5.
- Intialaiset illat 2.3.-18.5.
- Sunnuntaityöpajat 5.3.-28.5.
- Bollywood-tanssikurssi pe 31.3., la 1.4. ja su 2.4.
- Eläinjoogaa ja Intialaisia tarinoita la 22.4.
- Elokuvia Intiasta
- Lastenteatteria

ATHOS - Luostarielämää Pyhällä Vuorella
8.8.2006–21.1.2007

Kävijöitä 73 122 (v.2006). Kaikki kävijät yht. 94 297

Athos – Luostarielämää Pyhällä Vuorella oli bysanttilaisen ja jälkibysanttilaisen taiteen suurnäyttely Tennispalatsin molemmissa kerroksissa. Esillä oli kreikkalais-ortodoksisesta esineistöä ja taidearteita yli tuhannen vuoden ajalta. Näyttely kertoi legendaarisesta mutta yhä elävästä pohjois-kreikkalaisesta munkkiyhteisöstä ja sen elämästä, ja osa esineistöstä oli lainassa Athoksen luostareista, ensimmäistä kertaa Kreikan rajojen ulkopuolella. Näyttely oli erityisen haastava ja laaja. Vastaanotto niin median kuin yleisönkin taholta oli erityisen kiittävä.

Yhdeksästä Athosvuoren luostarista ja 15 eurooppalaisesta museosta koottu n. 600 näyttelyesineen kokonaisuus sisälsi satoja vuosia vanhoja ikoniaarteita, käsikirjoitusharvinaisuuksia, ainutlaatuisia sakraaliesineitä, upeita tekstiilejä, puukaiverruksia sekä muita taide-esineitä, kuten koruja, ristejä, karttoja, valokuvia ja maalauksia. Näyttely oli erityisen kiinnostava suomalaisille, vaikka vain reilu prosentti kansasta on ortodokseja. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin Athosvuoren elämää ja taidearteita esittelevä laaja näyttelykirja.



Stinausristi, 1707, © Ivironin luostari, Athos



Pyhät Makkabealaiset, © Pantokratorin luostari, Athos

Näyttelyn oli kokonaisuudessaan koontanut Helsingin kaupungin taidemuseo ja sen kuratoi taidemuseon johtaja Berndt Arell. Näyttelykoordinaattorina toimi amanuenssi Mikko Oranen. Näyttelyarkkitehtuurin suunnitteli lavastaja Ralf Forsström.

Teoksia näyttelyyn lainasivat: Kreikka, Athosvuoren yhdeksän luostaria: Iviron, Dionisiou, Pantokrator, Simonopetra, St Paul's, Stavronikita, Xenophontos, Grigoriou ja New Esphigmenou. Kreikka: Kulttuuriministeriö, Benaki Museum ja Museum of Byzantine Culture, Thessaloniki. Venäjä: State Tretyakov Gallery, State Historical Museum, Andrey Rublev Museum, Sergiev Posad Museum, Russian State Archives, Hermitage Museum ja State Russian Museum. Kypros: Archbishop Makarios III Foundation, Serbia ja Montenegrosta National Museum, Museum of Applied Art, Saksa: Ikonen-Museum Recklinghausen, Museum for Prehistoric and Early History.

Tuki ja yhteistyötahot: Kreikka: Athosvuoren Pyhä yhteisö, Kreikan kulttuuriministeriö, Kedak, Athonite-keskus, Suomen Kreikan suurlähetystö. **Suomi:** Opetusministeriö, Kreikan Suomen suurlähetystö, Suomen ortodoksinen kirkko, Pyhän Athosvuoren Ystävät ry, Helsingin Yliopiston uskontotieteen laitos. **Sekä:** Stavros S. Niarchos -säätiö ja A.G. Leventis -säätiö, J.F. Costopoulos -säätiö.

OHEISOHJELMAT JA TYÖPAJAT

- Perhetyöpajat 20.8.-21.1.
- Ikonimaalausdemonstraatiot 3.9.-10.12.
- Ikonimaalauksen peruskurssi
- Kreikkalaisen ikonimaalaustekniikan kurssi
- Ikonimaalauksen mestarikurssi
- Asiantuntijapuheenvuoroja ja elämyksellistä
- "Pilgrimage as Dialogue" -kansainvälinen seminaari 18.8.2006 ohjelmatarjontaa torstaisin 8.8.-18.1.
- Enkelielämää maan päällä: Studia generalia -luentosarja 2.11.-14.12.
- Bysanttilainen kulttuuriperintö Kyproksella -luento 19.8.2006
- Enkelipäivä la 2.12.2006
- Ikkunoita Pyhään: Kamarikuoro Kampin laulun joulukonsertti 15.12.2006

TYÖPAJAT KOULULAIS- JA PÄIVÄKOTI-RYHMILLE

- Enkelit taivaan ja Pyhien tarinat

MEILAHTI

KOKOELMA BÄCKSBACKA
26.1.-12.3.2006

Kävijöitä 602

Leonard ja Kristina Bäcksbackan pääosin suomalaista 1900-luvun taidetta sisältävä lahjoituskokoelma on kaupungin taidemuseon perusta. Yli neljäsataa teosta käsittävästä kokoelmasta oli esillä noin 250 maalausta ja veistosta ns. perusrivistössä, joka on yleensä kerän vuodessa esillä Meilahden taidemuseossa. Mukana olivat myös Marcus Collinin kuvitusluonnokset Aleksis Kiven teokseen *Seitsemän veljestä*. Vuonna 2006 kokoelma Bäcksbackan yhteydessä kiinnitettiin erityistä huomiota taide-elämyksen moniaistisuuteen. Näyttelyssä oli saatavilla erityisesti näkövammaisille tarkoitettuja apuvälineitä ja kuvailevia erityisopastuksia.

OHEISOHJELMAT JA TYÖPAJAT

Kamarimusiikkia Bäcksbackan näyttelyssä 5.2. ja 5.3.



Tyko Sallinen: Äiti ja lapsi 1976

CARNEGIE ART AWARD 2006

22.3.–14.5.2006

Kävijöitä 4 550

Carnegie Art Award on kansainvälisen investointipankki Carnegien järjestämä pohjoismaisen nyky-taiteen näyttely, joka oli nyt toista kertaa esillä taidemuseo Meilahdessa. Näyttelyn teokset oli valinnut arvostelulautakunta, jonka puheenjohtajana toimi museonjohtaja Lars Nittve (Moderna Museet, Tukholma). Muina jäseninä olivat: apulaisprofessori Ina Blom (Institutionen för Konsthistoria, Oslon Yliopisto), pääintendentti Maaretta Jaukkuri (Kiasma, Helsinki), lehtori Halldór Björn Runólfsson (Islannin Taideakatemia, Reykjavik), museonjohtaja Poul Erik Tøjner (Louisiana Museum for Moderne Kunst, Humlebæk) ja museonjohtaja Suzanne Pagé (Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Pariisi), vierasjäsen. Näyttely on toteutettu joka toinen vuosi.



Karin Mamma Anderson: We work so closely without even knowing it, 2005

Tapahtumaan kuuluu neljä osaa: näyttely, kirja, taiteilijoista kertova filmi sekä palkinnot neljälle näyttelyn taiteilijalle.

Näyttelyssä esillä olevista teoksista jury valitsi kolme palkinnonsaajaa ja yhden stipendiaatin. Karin Mamma Andersson (Ruotsi), sai ensimmäisen palkinnon 1.000.000 SEK, toinen palkinto 600.000 SEK annettiin islantilaiselle Eggert Péturssonille ja kolmas palkinto 400.000 SEK suomalaiselle Petra Lindholmille. Nuoremman taiteilijan stipendin, 100.000 SEK, sai Sirous Namazi (Ruotsi).

HEVOSVOIMAA

25.5.–24.9.2006

Kävijöitä 12 998

Taidemuseo Meilahden kesänäyttely päästi irti laumoittain kuvataiteen hevosia. Hevonen kulkee läpi taiteen historian hämmästyttävän monenlaisissa rooleissa. Aikojen saatossa se on saanut paitsi esiintyä itsenään myös symboloida mitä moninaisimpia asioita.

Näyttelyyn koottiin noin kolmesataa teosta suomalaisista kokoelmista ja suomalaisilta taiteilijoilta. Tyylien kirjo ulottui 1600-luvun grafiikasta ja maalaustaiteesta uusimpaan videotaitteeseen. Näyttely esitteli hevosen monia puolia teemakokonaisuuksin, joita olivat mm. maalla ja kaupungissa, yhteiskunnan ja talouden hevosvoimat, kuningas ratsailla, hevosurheilua, hevospersoonia ja myyttinen hevonen.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin kirja *Hevosvoimaa*, jonka kustansi Maahenki Oy. Yhteistyökumppanina oli Ypäjän Hevosopisto.

OHEISOHJELMAT JA TYÖPAJAT

- Hevosia ja taidetta – Koko perheen tapahtumapäivät 28.5. ja 10.9.
- Helsinki-päivä 12.6.
- Taiteiden yö 24.8.
- "Usvan sisällä nukkuu hevonen, myytti" 13.9.
- Ihahaa! -kesäleiri 7. –11.8.
- Työpajat koululais- ja päiväkotiryhmille 14.8.-22.9.
 - Ravia ja laukkaa
 - Turpa ja kaviot
- Kikatusta ja kulttuuria – monitaiteista ohjelmaa lapsiryhmille



Punainen ja valkoinen, 2005 © Risto Suomi, kuva: Museokuva

YOURS TRULY - Heta Kuchka, vuoden nuori taiteilija 2006

6.10.–10.12.2006

Kävijöitä 4 573

Vuoden 2006 nuoren taiteilijan Heta Kuchkan tuotantoa esittelevä näyttely oli päivitetty versio alkuvuodesta 2006 Tampereen taidemuseossa esillä olleesta näyttelystä. Kokonaisuutta täydennettiin sekä varhaisemmilla että tuoreilla, ennennäkemättömillä teoksilla.

Heta Kuchkan (s. 1974) työskentelyn keskeisiä välineitä ovat valokuva ja video. Teosten aiheina ovat arkiset, jokapäiväiset asiat, lähiympäristö ja ihmisten välinen kommunikaatio. Taiteilija asettaa usein itsensä ja muut ihmiset roolileikkitalanteisiin, jotka hän tallentaa. Sattu-manvaraisuus kiehtoo häntä. Vaikka aihe olisi vakavakin, Kuchka lähestyy sitä huumorilla.



Heta Kuchka: I would tell Nanny Joyce all my secrets, Sarjasta "Mitä jos...", 2006

Vuoden nuori taiteilija on Tampereen taidemuseon ja Tampereen kaupungin järjestämä tapahtuma, jonka tarkoituksena on tuoda esille nuoria, lahjakkaita taiteilijoita ja kiinnittää huomiota uuden suomalaisen kuvataiteen ilmiöihin. Heta Kuchka oli ensimmäinen vuoden nuori taiteilija, jonka näyttelyssä Tampereen taidemuseo ja Helsingin kaupungin taidemuseo tekivät yhteistyötä.

OHEISOHJELMAT JA TYÖPAJAT

- Tapaa taiteilija
- Työpajat: Isälle 12.11., Minun tarinani 1.11, 8.11. ja 15.11. sekä Mitä jos...

KLUUVIN GALLERIA

TOM OF FINLAND

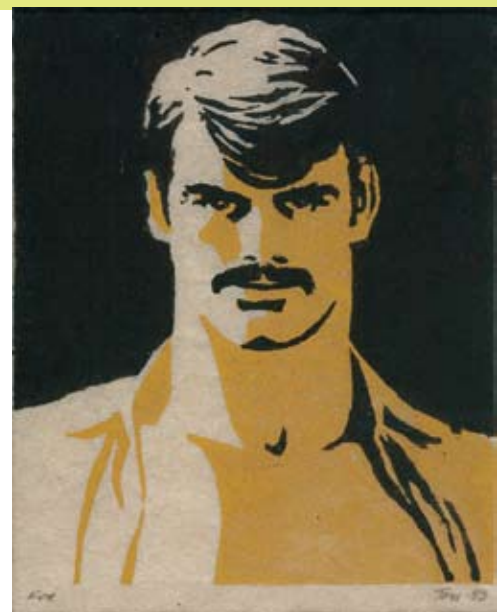
21.6.–27.8.2006

Kävijöitä 3 164

Kluuvin galleriassa oli kesän aikana harvinainen tilaisuus nähdä Suomen kansainvälisesti tunnetuimpiin taiteilijoihin kuuluvan Tom of Finlandin taidetta. Homoseksuaalisen kuvakulttuurin uudistajan 90 teosta koottiin yksityisiltä omistajilta pääasiassa Suomesta; noin kolmannes tuli Hollannista ja Ruotsista. Suuri osa näyttelyn piirroksista ja litografioista oli ensimmäistä kertaa esillä julkisesti. Mukana oli myös taiteilijan klassikkoteoksia.

Tom of Finlandin teoksia on mm. New Yorkin Modernin taiteen museossa sekä Kiasman kokoelmissa. Suomessa on aiemmin järjestetty kaksi Tom of Finlandin näyttelyä, Helsingissä ja Jyväskylässä 1990-luvulla. Silloin teokset tulivat Los Angelesissa toimivan Tom of Finland Foundationin kokoelmista.

Näyttely järjestettiin yhteistyössä MSC Finland – Tom's Club ry:n kanssa. Helsingin kaupungin taidemuseo, Like ja MSC Finland – Tom's Club ry julkaisivat näyttelyn yhteydessä kirjan *Tom of Finland: Ennennäkemätöntä – Unforeseen*. Näyttelyarkkitehtuurista vastasi lavastaja Ralf Forsström.



Tom of Finland: Kasvot, 1983 © Suontaustan museo, Eura

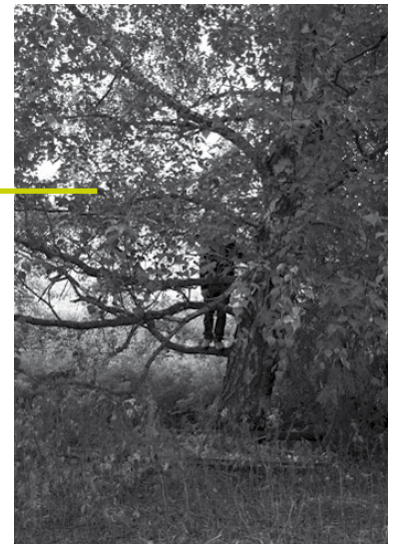
KLUUVIN GALLERIA 2006

Kluuvin galleria esittelee kokeilevaa tai vaihtoehtoista nykytaidetta. Galleria pyrkii tarjoamaan tilaisuuksia sellaisille näyttelyprojekteille, joita ei pääkaupungin kaupallisissa gallerioissa voida toteuttaa.

NÄYTTELYT 2006

Kävijöitä 10 845 kpl

- 31.12.–15.1. **Kasper Muttonen:** *Urban Landskape. Unelmatalo*
- 20.1.–5.2. **Eemil Karila ja Kalle Lampela:** *vergangenheitsbewältigung*
- 10.2.–26.2. **Niran Baibulat:** *Unohdus löytyi*
- 4.3.–19.3. **Mai Braun:** *prototyyppejä.* **Tanja Koponen:** *videoinstallaatio*
- 23.3.–9.4. **Mikko Karvinen ja Antti Majava:** *Rukoile ja taistele* -veistoksia ja maalauksia
- 15.4.–30.4. **Pasi Autio:** videoteoksia
- 5.5.–21.5. **My Lindh ja Milja Viita:** *Unioninkatu 28 B*
- 25.5.–11.6. **Reima Juhani Hirvonen:** *s.837 mies etsii miestä muu Suomi*
– maalauksia, veistoksia etc.
- 21.6.–27.8. (Taidemuseon tuottama näyttely: Tom of Finland)
- 8.9.–24.9. **Mikko Hintz:** *Lost Drawing*
- 29.9.–15.10. **Markus Perälä:** *puutarha, harjapuu, käsitaideteos, vesi*
- 20.10.–5.11. **Erkka Nissinen**
- 8.11.–15.11. **Adel Abidin:** *Väittämä 1*
- 17.11.–26.11. **Adel Abidin:** *Väittämä 2*
- 31.11.–17.12. **Kristian Simolin:** *kädet/kasvot/vieras*



| | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|---|-------------|--------------|-------------|--------------|------------|
| Näyttely- ja kävijämäärät | 27 / 93 191 | 25 / 115 117 | 28 / 88 384 | 30 / 111 248 | 21/136 754 |
| Opastukset | 577 | 787 | 470 | 618 | 1073 |
| Aukiolotunnit | 5499 | 5656 | 5993 | 5302 | 5894 |
| Työpajat | - | 165 | 116 | 221 | 183 |
| Oheisohjelmat | 48 | 57 | 60 | 59 | 90 |
| Julkaisut | 4 | 4 | 8 | 7 | 5 |
| Kokoelmien kartuttaminen | 7703 | 7821 | 7988 | 8161 | 8294 |
| Julkiset veistokset ja julkinen taide | 20 | 15 | 12 | 8 | 8 |
| Teoslainat / kohteet | 225/26 | 105/30 | 49/19 | 39/22 | 54/28 |
| Talletukset / kohteet | 82/17 | 145/22 | 73/15 | 105/18 | 75/16 |
| Aluetaidemuseo-tapaamiset ja workshopit | - | - | 5 | - | - |

Päätoiminen henkilöstö:

| | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|-------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Vakinaisia kuukausipalkkaisia | 43,83 | 45,96 | 44,83 | 46,32 | 50,98 |
| Määräaikaisia | 11,27 | 11,63 | 9,50 | 8,69 | 8,68 |
| Päätoimiset yhteensä: | 55,10 | 57,59 | 54,33 | 55,01 | 59,66 |

Muu henkilöstö:

| | | | | | |
|-----------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Työllistettyjä | 4,42 | 5,70 | 10,83 | 8,12 | 8,98 |
| Siviilipalvelusmiehet | 2,13 | 2,08 | 1,58 | 1,33 | 1,77 |
| Sijoitetut | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 0 | 0 |
| Muu henkilöstö yhteensä | 7,55 | 8,78 | 13,41 | 9,45 | 10,75 |
| KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ*: | 62,65 | 66,37 | 67,74 | 64,46 | 70,41 |

* Lukuun sisältyvät muista virastoista sijoitetut

| | Määrärahat | toteutuma 31.12.2006 | saldo 31.12.2006 | Käyttö % |
|---------------------------|-------------------|-------------------------|---------------------|--------------|
| Myyntituotot | 353 000 | 572 587 | -219 587 | 162 |
| Maksutuotot | 28 000 | 35 561 | -7 561 | 127 |
| Tuet ja avustukset | 20 000 | 74 658 | -54 658 | 373 |
| Vuokratuotot | 13 000 | 13 613 | -613 | 105 |
| Muut tuotot | 2000 | 2 236 | -236 | 112 |
| Tuotot yhteensä | 416 000 | 698 654 | -282 654 | 167,9 |
| Palkat | 1 910 000 | 1 891 081 | 18 919 | 99 |
| Muut henkilöstökulut | 591 000 | 665 537 | -74 537 | 113 |
| Palvelujen ostot | 1 459 500 | 1 691 221 | -231 721 | 116 |
| Aineet tarvikkeet tavarat | 171 500 | 376 139 | -204 639 | 219 |
| Vuokrat | 1 251 000 | 1 023 725 | 227 275 | 82 |
| Muut kulut | 15 000 | 30 647 | -15 647 | 204 |
| Kulut yhteensä | 5 398 000 | 5 678 351 | -280 351 | 105,2 |
| Toimintakate | -4 982 000 | -4 979 697 | -2 303 | 100 |
| Poistot | 360 000 | 362 504 | -2 504 | 101 |
| Tulos | -5 342 000 | -5 342 201 | 201 | 100 |

TAIDEMUSEON INVESTOINTIMÄÄRÄRAHAN KÄYTTÖ 31.12.2006

| | Määrärahat | toteutuma 31.12.2006 | saldo 31.12.2006 | Käyttö % |
|---------------------------------------|-------------------|-------------------------|---------------------|-------------|
| Taidemuseon kokoelmien uushankinta | 220 000 | 219 118 | 882 | 99,6 |
| Julkisten taideteosten hankinta | 170 000 35 000 | 189 373 | 15 627 | 92,4 |
| Muut hankinnat | 200 000 | 119 942 | 80 058 | 60,0 |
| Määrärahat yhteensä | 590 000 35 000 | 528 433 | 96 567 | 84,5 |

MÄÄRÄRAHAN KÄYTÖN VERTAILUTAULUKKO VUOSILTA 2002–2006

| | 2002 / e | 2003 / e | 2004 / e | 2005 / e | 2006 / e |
|------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Käyttömenot | 4 404 458 | 4 447 189 | 4 513 045 | 4 879 542 | 5 678 351 |
| Käyttötulot | 431 111 | 576 279 | 357 541 | 460 277 | 689 654 |
| Toimintakate | -3 973 347 | -3 870 910 | -4 155 504 | -4 419 265 | -4 979 697 |
| Korot ja poistot | 313 916 | 224 041 | 299 757 | 374 013 | 362 504 |
| Tulos | -4 287 264 | -4 094 951 | -4 455 261 | -4 793 278 | -5 342 201 |
| Investointiosa: | | | | | |
| Perusparannukset | 33 253 | 346 005 | 85 000 | | |
| Ylitysoikeus | | | 310 000 | | 35 000 |
| Taidemuseon kokoelmien uushankinta | 251 994 | 234 521 | 219 222 | 217 468 | 219 118 |
| Julkisten taideteosten hankinta | 123 976 | 223 365 | 149 486 | 168 731 | 189 373 |
| Muut hankinnat | 155 434 | 161 798 | 68 801 | 199 824 | 119 942 |
| Yhteensä | 564 657 | 965 689 | 832 509 | 586 023 | 528 433 |